

# استعداد کودکان را چگونه می‌سنجیم؟

## برای پرورش صحیح کودکان باید استعدادها را

\* اگر روی کاغذ خط مستقیمی بکشید ، آنها می‌توانند با قیچی درست روی همان خط کاغذ را قیچی کنند .

\* ازجائی که ایستاده‌اند می‌توانند بمسافت ۴ سانتی متر و ارتفاع ده سانتی متر بپرند .

\* برای اشیائی که اطراف آنهاست سه مورد استعمال می‌توانند بیان کنند (مثلا برای چکش و کتاب و غیره . . .)

\* عقب و جلو و راست و چپ را تشخیص میدهند و اگر بانها بگوئید جسمی را درطرف عقب و جلو و کنار دریگذارند می‌توانند آنها را انجام دهند .

\* نام کوچک و نام خانوادگی یک نفر را بطور کامل میگویند و تفاوت آنها را میفهمند .

\* بدون کمک دیگران غذا میخورند و احتیاج به کمک ندارند .

\* تصاویر اشیاء را اگر بزرگ کنند و یا دوباره کوچک نمایند بخوبی تشخیص میدهند .

\* اگر از آنها بخواهید ، در وسط یک شکل و تصویر، یک دایره قرمز رنگ را

مکتب نام

کودکان در هر سن دارای استعداد خاصی در فراگرفتن و انجام کارها هستند ، بنابراین از هر کودک به نسبت سن و سال او باید توقع فراگیری و یا انجام کارهای مختلف را داشت و بدین منظور این استعدادها را باید شناخت و نسبت بان آگاهی پیدا کرد، پدران و مادرانی که بدون شناخت استعداد کودک خود و اقتضای سن از او توقعات زیاده از حد دارند، درپرورش فرزند خود دچار اشکالات فراوان میشوند ، دانشمندان روان شناس با تحقیقات وسیعی که روی سن ده هزار کودک مختلف کرده‌اند استعدادهای آنها را در سنین مختلف دریافته‌اند و فهرستی از کارهایی را که آنها در آن سنین میتوانند انجام دهند تهیه کرده‌اند که مطالعه این فهرست به پدران و مادران کمک بزرگی در پرورش کودکان آنها می‌نماید ، اینک شما نتیجه تحقیقات دانشمندان :

### کودکان ۴ تا ۴/۵ ساله

کودکائی که در این سن هستند این کارها را میتوانند انجام دهند :



## در هر سن خوب بشناسیم

می‌توانند پیدا کنند و با دست آترا نشان دهند .

\* معنا و مفهوم یک عدد ساده را که بانها بگویند می‌توانند بفهمند و پس از یکی دو دقیقه دوباره تکرار کنند .

\* مفهوم کلماتی چون خشن ، نرم و مایع را درك می‌کنند .

\* می‌تواند چیزهایی را که در طول روز دیده‌اند و یا کارهایی را که کرده‌اند بشمارند.

\* سوزن را بدون کمک دیگری نسخ می‌کنند .

\* در ظرف نیم دقیقه می‌توانند ده گلوله کوچک را داخل یک شیشه بیاندازند .

\* پنج بار بطور متوالی می‌توانند بادو پای خود بالا و پائین ببرند .

\* اشکال ساده را مانند مثلث و مربع اگر بطور ناقص بکشید می‌توانند از روی یک نمونه آترا کامل کنند .

\* از ارتفاع ۳ سانتی متری می‌توانند پائین ببرند و بدون آسیب و ناراحتی قدم بر زمین بگذارند

\* کارهایی که روز بعد می‌خواهند بکنند

شرح بدهند .

مکتب مام

## کودکان ۴ تا ۵ ساله

\* روی یک تصویری که از انسان کشیده شده است می‌تواند شش عضو مختلف مانند (پشت، سر و دست و پا و غیره) را مشخص کرده و نشان دهند.

\* سه نوع از چیزها را می‌توانند تقسیم بندی کنند و بگویند که آن چیز از کدام نوع است (مانند سبزی سیوه و گل).

\* یک علامت ضرب در را بدون اشکال میکشند.

\* دوبار پشت سرهم روی یک پاسیتوانند بالا بپرند.

\* یک پای خود را بدون آنکه تعادل شان را از دست دهند می‌توانند مدت پنج ثانیه بالا نگاهدارند.

\* قصه‌های کوتاه را یاد گرفته و آنها را دوباره بازگو میکنند.

\* سه رنگ و سه شکل را می‌توانند تشخیص داده و نام ببرند.

\* می‌توانند کاری را که از سه قسمت تشکیل شده باشد، برتریبی که بآنها می‌گویند انجام دهند.

\* لااقل سه طبقه از اشیاء را در یک تصویر می‌توانند تشخیص دهند.

\* دریا زیهائی که احتیاج به حوصله داشته باشد، شرکت کرده و تا چند دقیقه خسته نمیشوند.

\* می‌توانند شکل یک خانه و یک درخت و خورشید را که از آسمان می‌تابد بکشند.

\* اگر به عکس نگاه کنند می‌توانند بگویند که این عکس از چه حادثه‌ای برداشته شده است (مثلا از تصادف دو اتومبیل و یا یک مسابقه اسب دوانی).

\* گاهی می‌توانند قصه‌هایی از خود در آورده و حکایت کنند.

\* معنای کلمات جدیدی را که می‌شنوند می‌پرسند.

\* سه تصویر نقاشی را که بآنها نشان دهید می‌توانند بگویند شکل هر یک از آنها چیست؟

(مثلا پزشک، آهنگر و نامه رسان)

\* سر جدا شده تصویر حیوانات را بدستی روی تنه آنها می‌چسبانند (مثلا تصویر یک سگ و یک پرنده).

## کودکان ۵ تا ۵/۵ ساله

\* دهشیمی مختلف را می‌توانند از یکدیگر جدا کرده و طبقه بندی نمایند.

\* مفهوم اعداد را از یک تا ده بخوبی درک میکنند.

\* تویی را می‌توانند در ارتفاع سینه خود بادست بگیرند.

\* می‌توانند به تنهائی وبدون کمک لباس بپوشند، البته باستثناء بستن بند کفشها.

\* از جای خود می‌توانند بمسافت ۸ سانتی متر و بارتفاع ۲ سانتی متر بپرند.

\* پاپیای یک کودک دیگر می‌توانند تا ده قدم را مرتب طی کنند.

\* سه نوع از اشیاء و موجودات اطراف خود را می‌توانند نام ببرند (مثلا حیوانات، اتومبیل‌ها، وسایل و اثاث خانه).

\* سه چیز مخالف و عکس یکدیگر را می‌توانند نام ببرند (مثلا سرد و گرم، روز و شب).

\* در یک ردیف از کلمات می‌توانند کلمات خارجی و نامربوط را پیدا کرده و حذف کنند.

\* معنای «اسروز» و «فردا» را خوب درک

میکنند

\* می‌توانند تصویر یک آدم را کشیده و  
 لاقط ده عضو مهم آنرا یعنی سر و چشم و  
 ابرو، دست و پا و غیره را در آن مشخص نمایند  
 \* می‌توانند دستمال یا نخی را یک‌گانه  
 ساده بزنند

\* روی هرپای خود می‌توانند پنج بار  
 پشت سر هم بالا و پائین بپرند  
 \* در حالیکه پاهای خود را بهم جفت  
 کرده‌اند می‌توانند با جستن ده قدم پی در پی  
 جلو بروند  
 \* ده شیشی را می‌توانند شمرده و نام ببرند  
 \* می‌توانند کارسه حیوان را شرح دهند

\* می‌توانند در بازیها و سرگرمی‌های ساده  
 شرکت کرده و مقررات آنها را رعایت کنند  
 \* صدای حیوانات خانگی را از یکدیگر  
 تشخیص می‌دهند

## کودکان ۵/۵ تا ۶ ساله

\* در یک تصویر می‌توانند قسمت‌هایی  
 را که عمداً فراموش شده است پیدا کرده و  
 نشان دهند  
 \* در میان یک سلسله تصویر، عکس  
 یا تصویری را که با آنها مشابهتی ندارد پیدا  
 کرده نشان می‌دهند



(مثلاً پرنده میخواند ، سگ عوعو می کند)  
\* می توانند انگشتان دست خود را نام برده و هر یک از آنها را نشان دهند

\* اختلاف چهار رنگ اصلی را تشخیص میدهند و چهارگلوله رنگی را که جلوی آنها بگذارید میتوانند بگویند چه رنگی هستند  
\* میتوانند به تنهایی تا مغازه نزدیک رفته و چیز بخرند

\* معنا و مفهوم بازیها را خوب تشخیص میدهند .

\* دو سکه پول را (مثلاً یکریالی و پنج ریالی) را می شناسند  
\* می توانند چوب کبریتها را در یک خط ۳ تا ۵ سانتی متر صاف و مستقیم پشتسر هم قرار دهند.

## کودکان ۶ تا ۵/۶ ساله

\* سه عکس را که از یک واقعه گرفته شده باشد می توانند بترتیب موضوع حادثه مرتب کنند

\* یک توپ را تا فاصله چهار متر می توانند پرتاب کنند .

\* یک نخ دوستری را در مدت نیم دقیقه می توانند پیچیده و بصورت گلوله ای در آورند

\* روی دو زانوی خود می توانند در حدود پنج متر جلو بروند

\* هشت قدم می توانند عقب عقب بروند بدون آنکه تعادل خود را از دست بدهند

\* اختلاف دو چیز را می توانند تقریباً بطور کامل شرح دهند (مثلاً اختلاف سگ و خروس را از نظر ساختمان بدن)

\* با سه کلمه ای که به آنها بدهید میتوانند یک جمله درست کنند (مانند دختر- بچه ، چمن ، گل)

\* معنی و مفهوم پریروز و پس فردارا

خوب درک می کنند

\* در یک صف می توانند نفر ماقبل آخر را مشخص کنند و نشان دهند

\* در مدرسه میتوانند مدتی روی نیمکت و سر جای خود بنشینند و زیاد تکان نخورند  
\* بهمین ترتیب می توانند مدت محدودی دوری از مادر را تحمل کرده و بدرس یا مطلب دیگری گوش دهند .

## کودکان ۶/۵ تا ۷ ساله

\* در یک تصویر و نقاشی می توانند اشکال مخالف و غیر واقعی را تشخیص و نشان دهند

\* می توانند مصارف و موارد استعمال اشیاء را پیدا کنند (مثلاً چوب رختی را بگویند برای آویختن لباسهاست)

\* یک توپ را می توانند یک متر بهوا انداخته و دوباره آنرا با دست بگیرند

\* می توانند روی یک پا ده قدم بطرف جلو رفته و باصطلاح (لی لی) کنند

\* از جای خود می توانند بمسافت یک متر و ارتفاع ۲۰ سانتی متر بپرند

\* می توانند از سه نوع مصالح نام ببرند که در ساختمان خانه مورد مصرف قرار

میگیرد

\* از حرف هائی که بانها میزنند میتوانند کلمات نادرست و غیر مربوط را تشخیص دهند

\* ارتباط میان اشیاء را می توانند پیدا کنند (مثلاً سه کلمه پیپ ، توتون و زیرسیگاری )

\* معنی و مفهوم کلمه «ما» را خوب تشخیص داده و آنرا بجای خود استعمال می کنند

\* نشان میدهند که می توانند کارهائی را بتدریج و بطور مستقل انجام دهند

مکتب مام



پرتال جامع علوم انسانی

## کودکان ۲ تا ۲/۵ ساله

- \* مسافتی در حدود ده متر راسی توانند به تناوب روی یک پای راست یا یک پای چپ بطور «لی لی» طی کنند
- \* مدت پانزده ثانیه تمام می‌توانند با چشمان بسته و درحالی‌که پاهای خود را یکی جلو و دیگری عقب گذاشته‌اند بایستند (دو پای آنها باید روی یک خط مستقیم باشد)
- \* بند کفش‌های خود را می‌توانند بدون کمک دیگران به بندند
- \* معنی و مفهوم کلمات پست، راه‌آهن را می‌فهمند و می‌توانند بادرک این دو کلمه بازی‌هایی بکنند (مثلا نامه رسان شوند و یا

بشکل قطار باهمبازیهای خود حرکت کنند) \* می‌توانند بطور صحیح توپ بازی کنند،

- \* به مسائل و پدیده‌های طبیعی و ساده علاقه و توجه نشان میدهند
- \* وقت را تشخیص داده و می‌توانند بگویند ساعت چند است
- \* می‌توانند بگویند اکنون چه فصل است و هوا در این فصل چطور است
- \* اصطلاحات زبان فرا می‌گیرند و می‌توانند آنرا استعمال کنند.

## کودکان ۲/۵ تا ۸ ساله

- \* می‌توانند ناخن‌های خود را گرفته و آنرا تمیز نگاهدارند

\* باپاهای بسته می‌توانند از روی طنابی  
بارتفاع ۴ سانتی متر بپرند

\* در مدت پنج ثانیه می‌توانند با انگشت  
شست خود، انگشتان دیگر دست‌هایشان را  
یکی پس از دیگری و بترتیب پشت سرهم  
لمس کنند

\* می‌توانند بگویند امروز چه روزی از  
هفته است

\* می‌توانند نام ماه را بخاطر آورند و  
بگویند که اکنون چه ماهی از سال است  
\* مانند بزرگسالان خیلی خوب و  
سلیس می‌توانند صحبت کنند، از تلفن کردن  
هم خوششان می‌آید

\* می‌توانند کلمات جدید را اگر هم  
تلفظ آنها مشکل باشد فراگیرند و معنای آنها  
را بفهمند

\* می‌توانند بگو و مگو و ساجره کنند،  
کلمات زنده و رکبک را هم می‌توانند بگویند  
و یا بکسی حمله کنند

\* بتدریج به ملت‌های ناآشنا و کشورهای  
دوردست علاقه و توجه پیدا می‌کنند و سبیل  
و علاقه به شناسائی آنها پیداسی کنند.

\* نسبت به مسائل جنسی کنجکاوی  
خاصی پیدا می‌کنند

\*\*\*\*\*

مطلبی که در بالا درباره استعدادهای  
کودکان در سنین مختلف ذکر شده است  
مطلبی است که درباره اکثریت کودکان  
یعنی ۹۰ درصد آنها صادق است، البته  
هستند کودکانی که استعدادشان زیادتر است  
و این کارها را در سنین کمتر هم می‌توانند  
انجام دهند و آنها کودکان استثنائی هستند  
و در مقابل، وجود دارند کودکانی هم که  
بعدها ممکن است بتوانند این کارها را انجام  
دهند و در حقیقت باید آنها را کودکان



عقب افتاده دانست ولی در مورد آنها اگر  
عقب افتادگی جزئی باشد مهم نیست فقط  
اگر عقب افتادگی زیاد باشد باید به پزشک  
و روانشناس مراجعه کرد

# تابلوی رشد جسمی کودکان

از نظر جسمی، رشد کودکان چهار تا هشت ساله بطور متوسط طبق جدول زیر است :

طول قد دختران به سانتیمتر	سن دختران
۱۰۴	۴ ساله
۱۰۷	۴/۵ ساله
۱۱۱	۵ ساله
۱۱۱	۵ ساله
۱۱۴	۵/۵ ساله
۱۱۸	۶ ساله
۱۲۱	۶/۵ ساله
۱۲۴	۷ ساله
۱۲۷	۷/۵ ساله
۱۳۰	۸ ساله

قد پسران به سانتیمتر	سن پسران
۱۰۵	۴ ساله
۱۰۸	۴/۵ ساله
۱۱۲	۵ ساله
۱۱۵	۵/۵ ساله
۱۱۸	۶ ساله
۱۲۱	۶/۵ ساله
۱۲۳	۷ ساله
۱۲۶	۷/۵ ساله
۱۲۹	۸ ساله

وزن دختران به کیلو	سن دختران
۱۶/۵	۴ ساله
۱۷/۴	۴/۵ ساله
۱۸/۶	۵ ساله
۱۹/۸	۵/۵ ساله
۲۱/۱	۶ ساله
۲۲/۳	۶/۵ ساله
۲۳/۶	۷ ساله
۲۵/۱	۷/۵ ساله
۲۶/۳	۸ ساله

وزن پسران	سن پسران
۱۷ کیلو	۴ ساله
۱۷/۸ کیلو	۴/۵ ساله
۱۹/۲ کیلو	۵ ساله
۲۰/۲ کیلو	۵/۵ ساله
۲۱/۵ کیلو	۶ ساله
۲۲/۷ کیلو	۶/۵ ساله
۲۳/۹ کیلو	۷ ساله
۲۵ کیلو	۷/۵ ساله
۲۶/۴ کیلو	۸ ساله